

Rregullore për Menaxhimin e Rreziqeve në NPL "Kastrioti" Sh.A

Nëntor 2021

Përmbajtja

Hyrje.....	3
1. Konteksti i Biznesit	4
Konteksti i jashtëm	4
Konteksti i brendshëm	4
2. Kultura për menaxhimin e rrezikut	5
3. Qëllimi	5
4. Definicionet dhe qasja	5
5. Përkufizimet	6
6. Përgjegjësia	6
7. Procesi i menaxhimit të Rrezikut	7
A. Identifikimi i rreziqeve	8
B. Analiza e rrezikut	8
C. Vlerësimi i rrezikut	9
Matrica e Rrezikut.....	9
Gjasat për të ndodhur/Mundësia	10
Ndikimi	10
D. Trajtimi i rrezikut	11
E. Komunikimi dhe konsultimi	11
Funksionet dhe Delegimet	12
F. Monitorimi dhe rishikimi	12

Hyrje

Kjo rregullore synon, në masë praktikisht të arsyeshme, të siguroj që palët e interesit/palët e ndikuara, nuk rrezikojnë të ndikohen nga aktivitetet e organizatës ose edhe nëse ndikohen nga puna e kryer nga ndërmarrja, ajo siguron përmes qasjes parandaluese, mbrojtje nga incidente të pafavorshme, ose zvogëlon ekspozimin e tyre nga humbjet eventuale, dhe zbut dhe kontrollon rrezikun e humbjes nëse duhet të ndodhë.

Përmes zbatimit të politikës për menaxhimin e rrezikut, ndërmarrja synon të fuqizohet në vazhdimësi në rrugën e përmbushjes së misionin dhe objektivave të saj afatgjatë në krijimin dhe ruajtjen e vlerave, ndërkohë që kostot e rrezikut për ndërmarrjen, dhe aksionarët/financuesit e saj, mbahen në minimumin e mundshëm.

Kjo procedurë, është bazuar në kërkesat ligjore të ligjit 06/L-021 për Kontrollin e brendshëm të Financave Publike, rregulloren e MF Nr. 01/2019 për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, ISO 31000: 2018, S. Rao Vallabhaneni: Internal Audit Basics përkthyer nga Scaak. Kjo rregullore krijon bazën e sjelljes dhe menaxhimit për grumbullimin e informatave të rëndësishme për identifikimin e rreziqeve, analizën dhe vlerësimin e tyre si dhe trajtimin përmes procedurave të njohura të trajtimit të rreziqeve. Po ashtu krijon bazën për monitorimin dhe komunikimin e rreziqeve të rëndësishme të organizatës dhe përmes tyre parandalimin ose trajtimin me kohë përmes vendimmarrjes adekuate, për të siguruar realizimin e objektivave afatgjatë.

1. Konteksti i Biznesit

NPL "Kastrioti" Sh.A është Shoqëri Aksionare dhe ofrues i të mirave publike, kryesisht lokale në fushën ambientale, nën rregullimin e saj si Ndërmarrje Publike e cila do të menaxhoj përafersisht 200 punëtor. Qëllimi i ndërmarrjes është ofrimi stabil i shërbimeve në fushën e mirëmbajtjes, krijimit dhe kultivimit të hapsirave gjelbëruese, dhe trajtimit të materialeve inerte. Për këtë, kjo politikë ka për qëllim të menaxhoj faktorët që ndikojnë në realizimin e këtyre qëllimeve dhe në vazhdimësinë e biznesit.

Aktivitetet parësore të ndërmarrjes janë: krijimi i hapsirave gjelbëruese, mirëmbajtja e hapsirave gjelbëruese publike, mirëmbajtja e objekteve publike dhe elementeve përcjellëse.

Konteksti i jashtëm

- Gjendja mjedisore në komunën tonë nuk është në gjendje shumë të mirë, kjo pasqyrohet më së miri edhe me raporte të Organizatës Botërore të Shëndetësisë- OBSH, raporteve të Bashkimit Europian dhe ekspertëve të fushës ambientale.
- Strategjia e NPL Kastrioti Sh.a është që përmes ofrimit të shërbimeve të ketë impakt në një ambient më të pastërt, krijim dhe mirëmbajtje të hapsirave rekreative që si qëllim primar e kanë përmirësimin e ambientit të ndotur kryesisht nga Korporata Energjetike e Kosovës- KEK-u.
- Marrëveshja për furnizim me shërbime kontraktuale do të jetë në mes të NPL Kastrioti Sh.a dhe Komunës së Obiliqit si aksionar, ku përmes këtyre kontratave aksionari do ta marrë për sipër funksionimin e ndërmarrjes dhe do të kujdeset për mbulim të humbjeve duke i limituar kontratat me palë të treta dhe lidhjen e tyre me çmime më të favorshme me NPL Kastrioti Sh.a duke u bazuar në legjislacionin në fuqi.

Konteksti i brendshëm

- Struktura e të punësuarve bazuar në rajonin demografik do të jetë kryesisht e nivelit lokal, të ndarë në zona urbane dhe rurale.
- Marrëveshja me aksionarin do të jetë në nivel të ofrimit të shërbimeve nga të cilat do të sigurohet funksionimi operativ i ndërmarrjes. Mos ofrimi i kontratave nga ana e aksionarit do të paraqes rrezik për funksionalizim.
- ▣ Nëse niveli i caktuar i investimeve nuk realizohet nga aksionari si dhe nëse proceset teknologjike nuk zbatohen për të dhënë outputine nevojshëm, gjenerimi i një dividende do të ishte i pamundur në nivelin aktual.

2. Kultura për menaxhimin e rrezikut

NPL Kastrioti Sh.a që në fillim ka synim që të e krijoj një politikë të menaxhimit të rrezikut sipas qëllimit dhe funksionit të kësaj rregullore dhe si rrjedhojë do ta formësojë kulturën e menaxhimit të rrezikut. Prandaj, në vijim synohet të vendos politika dhe procedura që ndikojnë në krijimin e kulturës organizative, për menaxhimin e rrezikut. Entreprise Risk Management Initiative Faculty e definojnë kulturën e rrezikut si “një sistem të vlerave dhe sjelljeve në një organizatë që formëson sjelljen vendimmarrëse të menaxhmentit dhe punëtorëve”¹. Duke operuar në një treg për ofrim të shërbimeve ambientale, ku kërkesa është e lartë dhe sipërfaqet lokale të gjelbëruara janë jetike, natyra e rreziqeve është e ndërlidhur me krijimin, ruajtjen dhe rritjen e kapaciteteve shërbuese për mirëmbajtje të hapsirave gjelbëruese. Në funksion të këtij qëllimi, aplikimi një procedure për menaxhimin e rrezikut, inkurajon të menduarit afatgjatë dhe strategjik po ashtu i përgjigjet kërkesave ligjore, që dalin nga ligji për kontrollin e brendshëm të financave publike 06/L-21 dhe në udhëzimin administrativ 01/2019 për identifikimin dhe menaxhimin e rrezikut e cila ndikon në cilësinë e menaxhimit si dhe në garancinë për vazhdimësinë dhe realizimin e objektivave afatgjatë të Biznesit.

3. Qëllimi

Kjo politikë synon të krijoj procesin për administrimin e rreziqeve me të cilat përballet ndërmarrja. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut është maksimizimi i mundësive në të gjitha aktivitetet e organizatës dhe të minimizojnë vështirësitë. Po ashtu, synon krijimin e një liste të rreziqeve përmes një procesi të mirë definuar për identifikimin e tyre, krijimi i teknikave për menaxhimin e rreziqeve dhe raportimin e tyre

4. Definicionet dhe qasja

Sipas nenit 1.18 të ligjit 06/L-21 . Rreziku- nënkupton mundësinë e ndodhjes së një ngjarjeje të caktuar, e cila do të ndikonte në arritjen e objektivave të organizatës. Si e tillë, objektivat dhe qëllimet e një biznesi, projekti ose veprimtarie së pari duhet të identifikohen për të siguruar që të gjitha rreziqet e rëndësishme janë kuptuar. Kjo siguron që vendimet për menaxhimin e rrezikut të mbështesin gjithmonë arritjen e qëllimeve dhe objektivave më të gjera të biznesit. Kjo qasje inkurajon të menduarit afatgjatë dhe strategjik po ashtu i përgjigjet kërkesave ligjore, që dalin nga ligji për

¹ Pecb, 2018, ISO 31000:2018, Risk management -guidelines

kontrollin e brendshëm të financave publike dhe në udhëzimin administrativ 01/2019 për identifikimin dhe menaxhimin e rrezikut. Ligji kërkon që përmes krijimit të një kulture të etikës dhe profesionalizmit të vendosen kontrole ex-ante (para ndodhjes) së ngjarjeve dhe ex-post (pas ndodhjes së ngjarjeve) për minimizimin e rreziqeve.

Sipas ISO 31000 "administrimi i rrezikut është një proces menaxhimi që stimulon realizimin me kosto efektive të objektivave të ndërmarrjave: për më tepër, standardi gjithashtu thotë që qëllimi i menaxhimit të rrezikut është krijimi dhe mbrojtja e vlerës".

5. Përkufizimet

Rreziku karakterizohet dhe vlerësohet duke marrë parasysh dy karakteristika:

- a) Probabiliteti ose gjasat (L) e shfaqjes dhe
  - b) Niveli kritik i rrezikut/Ndikimi (C) e shfaqjes.
- Kjo shprehet si R (rreziku) = L (gjasat) x C (ndikimi).

Gjasat janë një përshkrim cilësor i probabilitetit ose i frekuencës.

Ndikimi është rezultati i një ngjarje, duke qenë një humbje, dëmtim, disavantazh ose fitim. Mund të ketë një gamë të rezultateve të mundshme që lidhen me një ngjarje.

Kontrolli i rrezikut nënkupton marrjen e masave për të zvogëluar gjasat e ndodhjes së një rreziku në mënyrë të arsyeshme.

Vlerësimi i rrezikut është procesi i vlerësimit dhe krahasimit të nivelit të rrezikut kundrejt objektivave të paracaktuara, në nivele të pranueshme të rrezikut.

Menaxhimi i rrezikut është aplikimi i një sistemi menaxhimi ndaj rrezikut dhe përfshin identifikimin, analizën dhe vlerësimin, trajtimin, monitorimin dhe komunikimin e rreziqeve.

Pronari i rrezikut është personi (ët) përgjegjës për administrimin e rreziqeve dhe zakonisht është personi drejtpërdrejt përgjegjës për strategjinë, aktivitetin ose funksionin që lidhet me rrezikun.

6. Përgjegjësia

Është përgjegjësi e të gjithë anëtarëve të Bordit, menaxhmenti dhe stafit të ndërmarrjes të identifikoj, të analizojë, vlerësojë, reagojë, monitorojë dhe komunikojë në mënyrë periodike rreziqet që lidhen me veprimtarinë, funksionin ose procesin nën përgjegjësinë dhe autoritetin e tyre.

Përgjegjësia për koordinimin e procesit të menaxhimit të rrezikut të kompanisë bie mbi koordinatorin për menaxhimin e rrezikut i cili i raporton Drejtorit Ekzekutiv. Megjithatë pronari rrezikut janë ata që zbatojnë procedurat ose ushtrojnë aktivitetet për trajtimin e rreziqeve.

Menaxhimi i rrezikut është njëri nga funksionet dhe ka një rol të fortë mbështetës në nivelin e Bordit. Tani, Bordi pritet gjithnjë e më shumë të ofrojë një mbikëqyrje të fortë të menaxhimit të rrezikut. Kjo

procedurë, siguron informacion të rëndësishëm për Bordin, në mënyrë që ata të përcaktojnë dhe përmbushin përgjegjësitë e tyre për mbikëqyrjen e rrezikut. Në këtë kontekst, këto detyra mbikëqyrëse të Bordit të Drejtorëve përfshijnë: qeverisjen dhe kulturën, strategjinë dhe përcaktimin e objektivave, performancën, informimin, komunikimin dhe raportimin dhe rishikimin e praktikave për menaxhimin e rreziqeve për të përmirësuar performancën në krijimin dhe ruajtjen e vlerave në afatgjatë për organizatën. Auditimi i Brendshëm do të monitorojë periodikisht zbatimin e politikës së menaxhimit të rrezikut dhe do të raportojë sipas funksionit dhe përgjegjësisë.

7. Procesi i menaxhimit të Rrezikut

Procesi i menaxhimit të rrezikut ka disa aktivitete kryesore të cilat në vartësi të kontekstit të biznesit. Grumbullimi i informatave për procesin e menaxhimit të rrezikut bëhet në formën e dhenë në Aneksin 1 të këtij dokumenti. NPL Kastrioti Sh.a ka adaptuar strukturën e menaxhimit të rreziqeve përmes skemës së mëposhtme e cila paraqet një cikël të vazhdueshëm periodik të përsëritshëm të procesit të menaxhimit të rreziqeve. Ky proces ka 4 etapa kryesore për të menaxhuar rreziqet: identifikimin e rreziqeve, analizën e rreziqeve, vlerësimin e rreziqeve si dhe trajtimin e tyre.

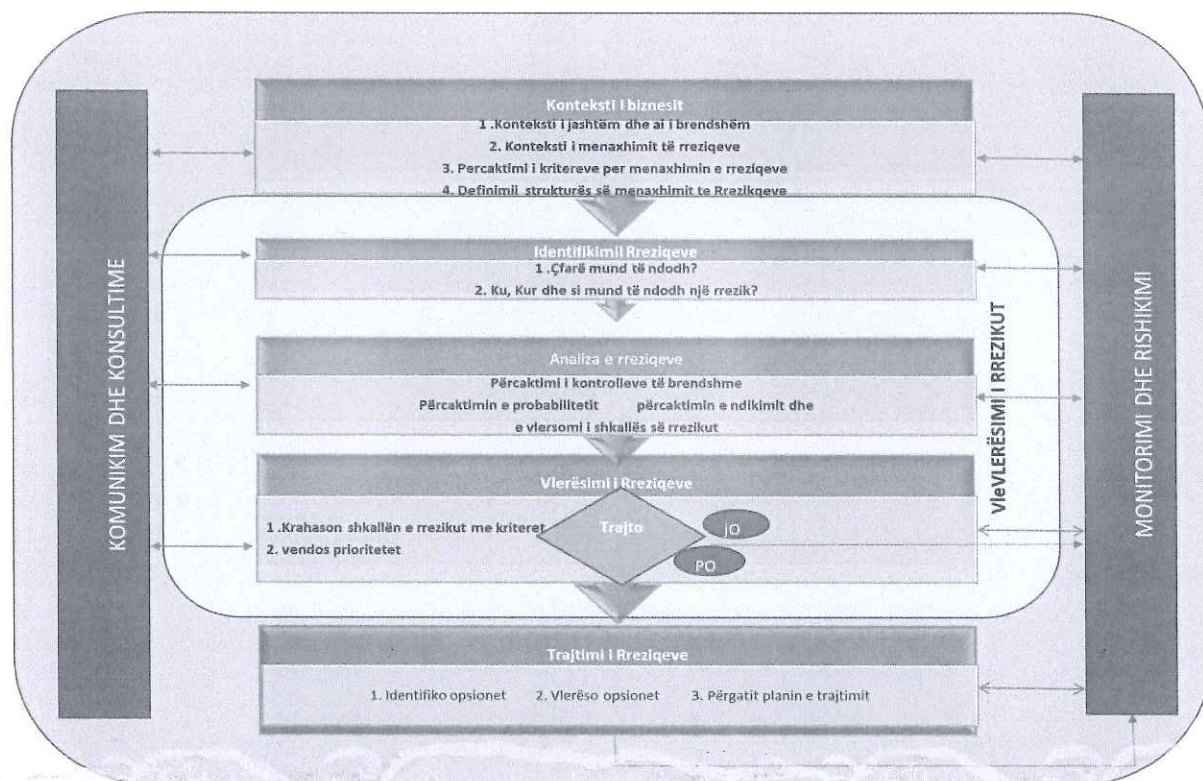

Fig. 1. Procesi i menaxhimit të rrezikut në NPL Kastrioti Sh.A.²

² Përshtatur për NPL Kastrioti Sh.A sipas ISO 31000:2018

A. Identifikimi i rreziqeve

Ndërmarrja obligohet fillimisht të njoh rreziqet e mundshme që më pas të merret me to. Kjo arrihet përmes shtjellimit të situatave në nivele të ndryshme të vendimmarrjes ose zbatuese lidhur me atë se se çfarë mund të ndodh? Ku, kur dhe si mund të ndodh?

Ndërmarrja përgjithësisht përballlet me disa lloje të rreziqeve të cilat sipas literaturës grupohen në:

- a) **Rreziqet Strategjike** si: kultura dhe qeverisja e ndërmarrjeve, planifikimi jo adekuat/tejkalimi buxhetit, konkurrenca e jashtme, vendimmarrja për ndryshimet në politikën e çmimeve, transparenca dhe informimi i aksionarit, përgjegjësia shoqërore e ndërmarrës etj. Niveli i vendimmarrjes është në nivel të Bordit të Drejtorëve.
- b) **Rreziqet financiare** si: gjendja e përgjithshme ekonomike në vend, menaxhimi i të hyrave, likuiditeti/paraja e gatshme, raportimi dhe kontrolli financiar, çmimet e karburanteve, ndryshimet në rregullat e operimeve, ndryshimi në normat e interesit, etj. Niveli i vendimmarrjes është i menaxhmentit dhe Bordit të Drejtorëve.
- c) **Rreziqet operative** si: probleme me mungesën e burimeve njerëzore, probleme në rrjetin e furnizimeve dhe në menaxhimin e kontraktiveve, dështime në realizimin e kontratave, mosfunksionim i pajisjeve kryesore, gabime të operatorëve /dëme aksidentale, probleme në funksionimin e kontrolleve të brendshme, vjedhja dhe mashtrimet etj. Niveli i vendimmarrjes është i menaxhmentit.
- d) **Rreziqet e përputshmërisë** si: detyrimet e drejtorëve dhe zyrtarëve lartë të ndërmarrjes, mbrojtja e shëndetit dhe siguria e punëtorëve, detyrimet ndaj palëve të treta për rastet e arbitrazhit, detyrimet për kontestet ligjore nga punëtorët, detyrimet për mbrojtjen nga ndotja atmosferike e tokës/ujit dhe ajrit, rreziqet e katastrofave natyrore etj.

B. Analiza e rrezikut

Ndërmarrja duhet të analizojë secilin rrezik që është identifikuar në hapin e mëparshëm. Bazuar në nivelin e rrezikut që përcaktohet pas analizës së rrezikut, ndërmarrja është në gjendje të përcaktojë nëse rreziku është i pranueshëm apo jo. Kështu që, nëse rreziku rezulton i papranueshëm, ndërmarrja mund të ndërmarrë veprime për të modifikuar rrezikun që të korrespondojë me nivelin e pranueshëm të rrezikut.

Ndërmarrja do të përdorë një teknikë të aprovuar për të marrë parasysh pasojën dhe gjasat e secilit rrezik, dhe këto teknika mund të jenë cilësore, gjysmë-sasiore, sasiore ose një kombinim i tyre, bazuar në rrethanat dhe përdorimin e synuar.

C. Vlerësimi i rrezikut

Ky hap i ofron ndërmarrjës mundësinë që të ketë një mekanizëm që i ndihmon ata të rendisin rëndësinë relative të secilit rrezik, në mënyrë që të vendoset një përparësi trajtimi. Përpjekjet për përcaktimin kuantitativ të secilit rrezik duke u bazuar në historikun e ngjarjeve do të ndihmojnë në menaxhimin adekuat të rreziqeve. Kjo procedurë kërkon që në të ardhmen të bëhen vlerësime adekuate kuantitative si dhe të krijohet një bazë e të dhënave për aktivitetet nën rrezik. Vlerësimi i rreziqeve për NPL Kastrioti Sh.a është dhënë në hartën e rreziqeve në fund të këtij dokumenti. Figura më poshtë përshkruan rangimin e rreziqeve sipas gjasave dhe ndikimit në pozicione të caktuara të hartës së rreziqeve duke dhënë sinjale për mënyrën e prioritizimit dhe reagimit sipas rrezikshmërisë.

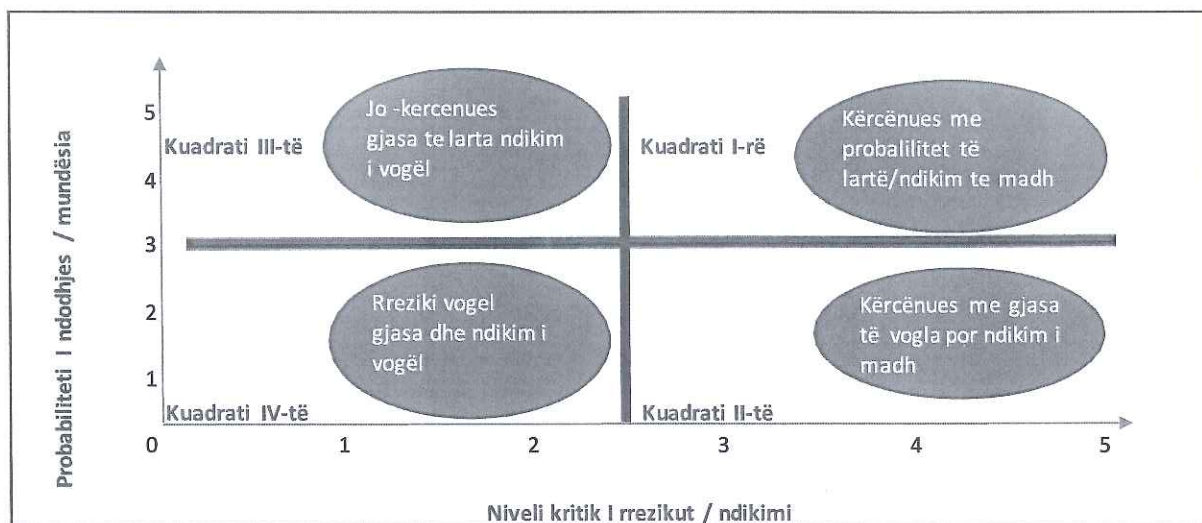

Fig. 2. Vlerësimi i rrezikut sipas gjasave të ndodhjes dhe ndikimit që ka në biznes

Matrica e Rrezikut

Koncepti bazë i menaxhimit të rrezikut bazohet në principin se pa marrë parasysh natyrën dhe shkallën e rrezikut menaxhmenti ka për detyrë të zhvillojë metoda për eliminimin apo zvogëlimin e pasojave në një nivel të pranueshëm apo me ndikim minimal për operimet e organizatës. Matrica e rrezikut përshkruan në mënyrë figurative pozitën e rrezikut e me atë identifikon pronarët e funksionit të menaxhimit sipas departamentit përkatës. Për çdo rrezik i cili konsiderohet se klasifikohet mbi *Mesatar* si për nga Ndikimi ashtu edhe për nga Mundësia kërkon vëmendjen e udhëheqjes së departamentit përkatës. Nivelet më të ulëta të rrezikut mund të delegohen në nivele menaxheriale. Në anën tjetër, për çdo rrezik i cili konsiderohet se bie në nivelin katër (4) ose mbi të për nga *Ndikimi* dhe *Mundësia* kërkohet vëmendja e Drejtorit Menaxhues dhe raportime të rregullta tek Bordi i Drejtorëve të ndërmarrjës.

Gjasat për të ndodhur/Mundësia

Sipas të Gjitha Gjasave (5) – në këtë nivel vlerësohen ato rreziqe për të cilat udhëheqësit e departamenteve, apo zyrtarët tjerë në nivele më të ulëta, me saktësi mund të parashikojnë momentin e ngjarjes brenda periudhës së dokumentit si tërësi. Prej këndvështrimit Menaxhues drejtuesit konsiderojnë se në mendim të tyre çdo mundësi për parandalim është shterur dhe ka dështuar dhe se në kushtet aktuale nuk ekziston mundësi tjetër për parandalim apo eventualisht zvogëlim të pasojave në një nivel të pranueshëm.

I mundshëm (4) – pronari i rrezikut konsideron se *Gjasat për të Ndodhur* janë të mundshme brenda periudhës së dokumentit, por nuk mund të saktësoj momentin, apo edhe me saktësi nëse situata do të materializohet në periudhën e dokumentit. Gjithashtu, konsiderohet se ka ende mundësi për trajtim të mëtejshëm të rrezikut në një nivel më të favorshëm.

Mesatar (3) – rreziku konsiderohet se është i mundshëm për të ndodhur por konsiderohet i vështirë për të saktësuar nëse do të ndodhë gjatë periudhës së dokumentit. Si rrjedhojë pronari i rrezikut dhe drejtuesit e departamenteve kanë kohë dhe mundësi të mjaftueshme për të trajtuar situatën deri në një nivel të pranueshëm për organizatën.

Vështirë se (2) – pa marrë parasysh nivelin e Ndikimit pronari i rrezikut konsideron se *Gjasat për të Ndodhur* skenari është i vështirë. Nuk mund të përcaktohet se do të ndodhë përgjatë periudhës së dokumentit apo edhe nëse do të ndodhë pas periudhës aktuale. Pronari i rrezikut dhe drejtuesit e departamenteve kanë kohë dhe mundësi të mjaftueshme për të trajtuar situatën deri në një nivel të papërfillshëm

Rralle (1) – *Gjasat për të Ndodhur* konsiderohen të rralla. Gjithashtu, menaxhmenti është i injohur me situatën dhe se ka kohë, mundësi dhe mjete të mjaftueshme për të parandaluar dhe zvogëluar pasojat në nivel të pranueshëm apo edhe eliminuar në tërësi.

Ndikimi

Serioz/Fatal (5) – pasoja *Serioze apo Fatale* për operimet e organizatës.

Madhor (4) – probleme serioze në mbarëvajtjen e aktiviteteve të përditshme të organizatës. Drejtuesit e departamenteve janë të vetëdijshëm për situatën eventuale dhe se kanë planifikim rezervë dhe të aprovuar.

Mesatar (3) – çrregullime në mbarëvajtjen e aktiviteteve për të cilat drejtuesit kanë planifikime paraprake për situatën e pritur.

I vogël (2) – pasoja të vogla, pa ndikim në operimet e përditshme të organizatës.

I papërfillshëm (1) – pasoja të papërfillshme për aktivitetet e organizatës.

D. Trajtimi i rrezikut

Menaxhimi i duhur i rrezikut kërkon vendime racionale dhe të informuara në lidhje me trajtimin e rrezikut. Në mënyrë tipike, trajtime të tilla përfshijnë: shmangien e veprimtarisë nga e cila buron rreziku, ndarjen e rrezikut, menaxhimin e rrezikut me anë të aplikimit të kontroleve, pranimin e rrezikut dhe mos ndërmarrjen e ndonjë veprimi të mëtejshëm, ose marrjen e rrezikut dhe rritjen e rrezikut në mënyrë që të ndjekë një mundësi. Këto aktivitete për trajtim parashihen në nenin 12 të ligjit për kontrollin dhe menaxhimin e brendshëm të financave publike.

Ndërmarrjat jo gjithmonë e gjejnë veten në telashe për shkak të sjelljes së tyre të tepruar dhe të pamatur. Ndonjëherë ndërmarrjat bien prapa konkurrencës së tyre si rezultat i ngurrimit të tyre për të ndërmarrë rreziqe dhe ndjekur mundësi. Trajtimi i rreziqeve përmes aktiviteteve për trajtim është dhënë në paraqitjen grafike/ harta e rreziqeve. Grafiku më poshtë sqaron masat që menaxhmenti duhet të ndërmarr në trajtimin e rreziqeve sipas kategorisë së rrezikut:

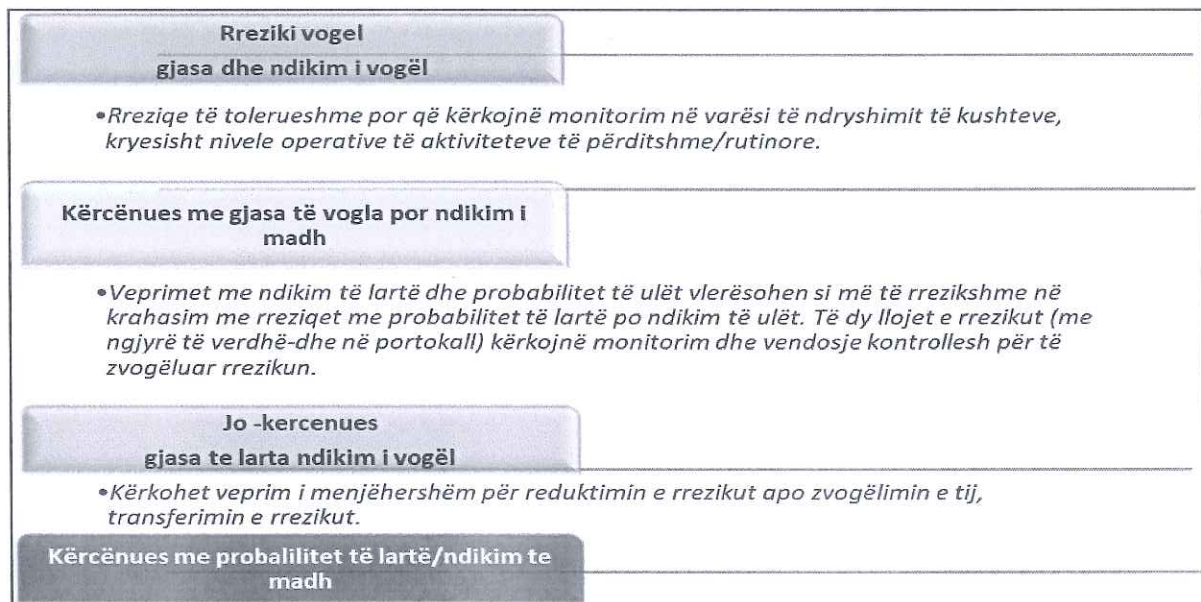

Fig. 3 veprimet për trajtimin e rreziqeve

E. Komunikimi dhe konsultimi

Menaxhimi i duhur i rrezikut kërkon komunikim dhe konsultim të strukturuar dhe të vazhdueshëm me ata që preken nga operimet e organizatës. Komunikimi kërkon të promovojë vetëdijen dhe të kuptuarit e rrezikut dhe mënyrat për t'iu përgjigjur atij, ndërsa konsultimi përfshin marrjen e informatave kthyesë dhe informacion për të mbështetur vendimmarrjen. Rezultatet e procesit të administrimit të rrezikut duhet të dokumentohen dhe raportohen përmes mekanizmave të duhur. Regjistrimi dhe raportimi është i rëndësishëm për arsye të tilla si komunikimi i aktiviteteve të menaxhimit të rrezikut dhe rezultatet që kanë të bëjnë me ato aktivitete në të gjithë organizatën dhe sigurimin e bazës dhe informacionit të nevojshëm për marrjen e vendimeve të informuara.

Funksionet dhe Delegimet

Për qëllime të menaxhimit të rrezikut nga menaxhimi i proceseve të brendshme dhe administrative, në përputhje me kërkesat e ligjit për kontrollin e brendshëm të financave publike (06/L-021) ndërmarrja ka të vendosura procedurat strikte të kontrolleve të brendshme sipas kërkesës së nenit 13 të ligjit. Po ashtu kjo procedurë përcakton që:

- Një person mund të ketë më shumë se një detyrë dhe më shumë se një person mund ta ketë të njëjtën detyrë në të njëjtën kohë.
- Struktura organizative është e qartë dhe krijon mundësinë e monitorimit dhe raportimit vertikal si dhe nxit edhe komunikimin horizontal.
- Të drejtat dhe autorizimet jepen në bazë të përshkrimeve të vendeve të punës dhe gjithherë me shkresë zyrtare të arkivuar. Bartja e autorizimeve bëhet deri në nivele të tolerueshme me ligj, sipas detyrës dhe rëndësisë, për të lehtësuar proceset aty ku është e mundshme dhe ose për të shmangur konfliktin e interesit, etj.
- Në raste të parregullsive të ndryshme të cilat mund të vërehen në proces të menaxhimit të rreziqeve, udhëheqësi i SSP apo DM sipas skemës organizative të NPL Kastrioti ShA do të veproj sipas ligjit 06/L-21 respektivisht nenit 32 – Procedura për raportimin e Parregullësive.

F. Monitorimi dhe rishikimi

Duke marrë parasysh që si ambienti i jashtëm ashtu edhe ai i brendshëm i nënshtrohen ndryshimeve të vazhdueshme, qëllimi i këtij hapi është të ndihmojë ndërmarrjet të sigurojnë dhe përmirësojnë cilësinë dhe efektivitetin e procesit të administrimit të rrezikut. Monitorimi përfshin veprime të tilla si ekzaminimi i progresit të planeve të trajtimit, monitorimi i kontrolleve të vendosura dhe efektiviteti i tyre, sigurimi që aktivitetet të cilat janë të përshkuara janë shmangur, dhe kontrollimi se mjedisi nuk ka ndryshuar në një mënyrë që ndikon në rreziqe. Këto aktivitete do të jenë të koordinuara mes kërkesave të Bordit të Drejtorëve dhe aktiviteteve të rregullta të Auditit të brendshëm.

HYRJANË FUQI

Kjo rregullore është aprovuar në mbledhjen e rregullt të Bordit të Drejtoreve, Obiliq, me 19.11.2021 dhe po e njëjta i dërgohet komisionit komunal të aksionarëve për miratim.

Vendimi i komisionit komunal të aksionarëve i bashkangjitet vendimit të bordit dhe si e tillë obligohet menaxhmenti për zbatim.

Rregullorja është e përcaktuar në bazë të ligjit për Ndërmarrjet Publike me nr. 03/L-087 dhe statutit të NPL "Kastrioti" Sh.A.